

Z přátelských kruhů

TYNDALL, So Dak., 9 ledna. Ct. red. Jelikož jsem byla velmi lichotivě přijata mezi pravidelné dopisovatele "P. Z.", přicházím opět s několika řádky. Nový tento rok zrovna na počátku svého přinesl zármutek a žal do některých českých rodin. Dne 2 ledna měl pohřeb mladý, uvědomělý a v dosti dobrých poměrech si stojící krajan Josef Jilek. Zanechal zde vdovu a pět malých dětí, jakož i značný počet přátel a známých. Hluboce zarmoucené rodině vyslovuji svou srdečnou soustrast. Dne 5. ledna odbýval se pohřeb mladého a velmi ctěného a váženého krajana Štěpána Serstky, jenž po několik let provozoval kovářské řemeslo. Byl velmi zručným řemeslníkem a proto také velmi hledaným. Asi před rokem následkem chatrného zdraví zanechal kovářství a hledal pomoci u nejvyšších lékařů, ale nebylo mu již pomoci. Byl pohřben na Národním hřbitově za hojného účastenství přátel a známých. Jest to již třetí krajan, zemřelý v městečku našem Tyndall v době tří měsíců. Dále se dovidám, že v neďalekém městečku Scotland zemřela náhle mladá dívka, teprve osm let stará. Byla prý ve městě na koupi, sotva že však přišla domů, klesla mrtva na zem, byvši raněna mrtvicí. Ale nemyšlete si, že snad tu budeme chytit už všechny zemřít. I toto. — Na Sylvestra byl pořádán košičkový ples v síni ČSPS. v Tyndall a jak se dovidám, vydatil se znamenitě. — Tatík Pavel ve čtyřech týdnech prodal dvě dcery. Sotva že se svatebčané vyspali a trochu zotavili po svatbě jedné, již tu byli překvapeni druhým pozváním na veselku! Nechtě mladí manželé přebývají v samé jen radosti, ať jim rostou samé jen růže a nechtě nepocítí ni žalu ni zármutku na životní své dráze. S pěkným pozdravem Gustie Kučerová.

PONCA CITY, Okla. — (Dokonce.) — Já se jednatelstvím nezabývám a proto uvádím zde jména některých tamních Čechů, na něž se mohou krajané s důvěrou obrátiti. Pan V. F. Kučera vlastní v Imperial, Cal., pěkně zařízenou kuželnu a továrnu na sodovku. Závod jeho se nalézá v dosti rozsáhlé budově západně od nádraží. Mimo to zaměstnává se též jednatelstvím a p. Má o svou četnou rodinu dobře postaráno, neboť vlastní též kolem 800 akrů pozemku. Pan Ant. Pánek, který vlastní ve státu Washington mimo velkou rent též slušný majetek městský ve Spokane Falls, jest majitelem asi 240 akrů s právem vodním v Imperial. S jara vysázal asi 30 akrů vinice. Vinná réva roste dobře a podobně dobře dají se i stromům ovocným. Na otázku, co soudí o krajině v Imperial, odpověděl pan Pánek, že jest kraj tento tak dobrým jako onen ve Washingtonu. Pan Pánek jest dlouholetým dopisovatelem P. Z. hned z roku 1882 a jest mužem velice uvědomělým. Vedle p. Pánka bydlí p. Frant. Sokol, jež jsem též navštívil. Podivím jsem se jeho vojtěšce, jež vzrůstá byl pozoruhodný. Aby pak ani palec půdy neležel ladem, nasázal mezi vojěšku kafírku, která byla již zralá, a egyptskou kornu. Na rozsáhlém poli, plotem ohraněném, pásli se dobytek hovězí i vepřový (na tři sta kusů). Pan Sokol mi sdělil, že obilí nesype ještě tolik, jak by mělo, že však bude to dobrý kraj na obilí, jakmile se půda promíchá mrvou a doložil,

že ani hory, krajinu tu obkličující, nezstanou v budoucnosti holé, nýbrž vysázeny budou lesem. Pan Frant. Koubík, který právě dne 11. října zasel ječmen, mi sdělil, že Američané škraloup, který po zavodnění na tvrdých pozemcích se utvoří, po zasetí ječmene nerozvláčí, následkem čehož ječmen nemůže tvrdý škraloup prorazit, nevzejde. Jemu však, jelikož škraloup rozvlácel, všechen ječmen pěkně vzešel a jak mi psal, jest již přes stopu vysoký. Pan Jan Kubovec, jenž má pozemek u samého města Imperial, našel s mi, že on stejně jako já není rozumným farmářem a proto že by rád svůj pozemek pronajal. Nájemník by tu měl mnohou výhodu. Děti by měly ponze míti do školy a všechny výrobky a plodiny farmářské lze dobře prodati v městě, čítajícím na 1500 obyvatel a stále vzrůstajícím. Jak mi p. Kubovcová sdělila, slepice jí nesou i v těch nejparnějších měsících. Pan Kubovec a já jsme je diní z prvé výpravy p. Kostoryze, kteří zde dosud něco vlastním. Mimo tyto jest v údolí tom usazenno ještě více krajanů, kteří tam pozemky vlastní, pro obmezenost místa nelze mi však říci o nich se rozepisovati. Krajanům tamním vzdávám srdečné díky za laskavé přijetí.

Zmíním se též o jiných krajích, které jsem měl příležitost poznati a v nichž dosud nalézá se příležitost pro krajané, již by si chtěli zbudovati svůj domov. V roku 1882 jel jsem vozmo ze Santa Fe, N. Mex., do městečka Espanola, N. Mex., jelikož tehdy nebyla tam dráha ještě dostavna. Městečko toto vzdáleno jest od Santa Fe asi 27 mil a leží na severozápad od něj. Espanola nalézá se v malém malebném údolí, kteréž se táhne v délce asi 40 mil. Údolím tím protéká malá řeka Rio Grande, jejíž vodou se údolí to zavodňuje po více než 300 let. Byli to Španělé, kteří nejprve údolí to objevili, a toto se jim zalíbilo tak, že tam založili město Santa Fe. Jelikož se město to rozkládá na stráni vysokých hor, nemohou tam ani v městě ani v jeho okolí pro štěrku a písek zříditi si zahrádku a vše musí se do města dovážeti z údolí. Obyvatelé nížiny té jsou mšenci Indiánů kmene Pueblo a Španělů, v nichž však více jest krve indiánské. Farmaření provádí asi takové, jaké bylo v době hnutí za faraonů egyptských. Obilí, jak jsem viděl, žnou Indiánky srpem, muži pak houí po obilí koně, aby tito kopyty svými obilí vymlátili. Na to Indiánky, aby obilí od plev oddělily, dávají oboje do košů a tyto ponořují do řeky Rio Grande, načež obsah míchají. Po zdlouhavé a namáhavé práci podaří se jim konečně obilí zbaviti plev, jež voda odplaví. Aby mokré obilí řádně osušilo, prostírají je na slunných místech. Muži ořou, ženy zavodňují, ovšem že ne tak, jako v Imperial, nýbrž po indiansku. Vezme jim to hodně dlouho, než malými brázdami v poli udělánymi vodu po poli rozvedou. Viděl jsem Indiánku, jež právě zavodňovala. Řídila směr vody tyčí a bosa brodila se blátem. Opodál spatřil jsem jablono, ovšem pláň, na níž bylo tolik jablek, že i vzdor četným podpěrám větve pod tíží jich až k zemi se klonily. Možná, že tam mohutný ten strom dosud stojí u dráhy. Shledal jsem tam půdu dobrou, bez alkali a dostatečné množství lesa na

straně západní, jenž se odtud táhne až k Arizoně a do Colorado. V okrajích lesa jest dobrá půda, jež by se hodila na zahrady a ve které by se daly i zejména jablono, třešně, brambory, švestky a i vinná réva. Údolí to leží asi 5 800 stop nad mořem. Času zimního jest tam tepleji a v létě asi stejně teplo jako v Denveru Colo. Nižina ta jest se všech stran chráněna proti větru horami, ponze na jižní straně jest málinko otevřena, leč v krajinách těch jižní vítr nefouká, nýbrž po nejvíce západní a ten tam nemůže. Možná, že by se v údolí tom mohla založiti česká osada a pokud jsem Ameriku poznal, domnívám se, že by to mohla býti časem ta nejlepší a nejúspěšnější.

Kdyby někdo dával přednost krajině severnější a pozemkům zavodňovaným, mohl by se obrátiti do Idaho, kde, jak jsem četl, bude vláda také zavodňovati údolí při řece Snake River. U Market Lake, Idaho, jak jest známo, jsou již pozemky dávno zavodňovány a vody jest tam s dostatek. Ti však, kdož by nechtěli pozemky zavodňované, musí hledati štěstí své v krajinách studenějších aneb ještě teplejších, než jest California. Dobré domoviny jsou ještě k dostání na př. v Sev. Dakotě a na severním konci ostrova Vancouver v Britické Columbii. Pozemky ty jsou ovšem daleko od dráhy. Do zdejších indiánských rezervací též se stěhuje mnoho lidí, kteříž pronajímají pozemky od indiánských jednatelů. Pronajímání takové děje se ponejvíce na tři roky, což se tu zove jedna lhůta. Je-li pozemek lépe vzdělán, musí z něho nájemník platiti více, avšak velmi zřídka pozemek vzdělaný pronajímá se za peníze. Prérie, jež jsou vzdálenější od měst a od dráhy, možno dostati za 25 c. akr, ale poblíže měst se platí nájem 50 c. ano \$1 z akru. Z málo vzdělaných pozemků se platí nájem menší, za to ale musí nájemník budovati ploty a budovy, jež po vypršení lhůty nájemník musí na pozemku zanechati. Ti, kdož pronajmou pozemek a zvelebí ho, mají jako na pozemcích školních po vypršení nájemné lhůty první právo zase ho pronajmouti. Jsou mnozí, kteří očekávají, že se budou rezervace, k Indiánskému území náležející, dávati osadníkům buď úplně zdarma aneb jen za nějaký malý poplatek. Die mého náhledu se budou pozemky ty prodávati za skutečnou cenu odhadní, kdy však, to nelze dosud říci. Toto poslední se vztahuje k Osage rezervaci, v níž je největší procento dobrého pozemku z celého území. Dříve pak, než dopis svůj skončím, chci ještě jednou upozorniti krajané na přednost, jakou má málo dosud osídlené pobřeží pacifické. Jest mnoho těch, kteříž by si rádi vlastní domovy své zajistili. V krajinách pacifických jest ještě mnoho pozemků k zaujmutí, avšak dlouho to nebude trvati a i ty budou rozebrány. Ač pozemky ty nejsou bez vady, přece jen zajišťují osadníkům dobrou budoucnost, neboť jest to půda dobrá. Za pobytu svého v nížině Imperial vzal jsem si z pozemků v sousedství zmíněného Soda Spring, jakož i z pozemku svého vzorky hlíny, které jsme doma prozkoumali. Shledali jsme, že hlína ta pozůstává z velice bohatého náosu rostlinstva, jako na příklad esalho stromoví, travin a p., jež tam voda nanesla, a jest velice hustě prolezlá malými a jako jehla tenkými červíky. Takovou dosud panenskou a bohatě vyhojenou půdu málo kde lze nalézt a proto zaujimatel těchto domovin ne mohou chybiti, když na nich vytrvají až do doby, kdy se jim do stane zasloužené odměny. S pozdravem všem čtenářům Pok Záp. trávám v úctě Fr. Pšikal.

Děvět z desíti obyčejných chorob denně přichází z nečisté krve, jež seslabuje životní ústrojí. Spolehlivý krve čistitel jest léčitelem chorob.

DRA. PETRA

HOBOKO

má málo, jestliže vůbec, sobě rovných

jako krvečistitel a sesilovatel ústrojí. Jest používáno po více jak sto let — dosti dlouho, aby jeho cena byla opět a opět dokázána. Neobsahuje nic jiného, než co nám udělá dobře. Neptejte se u vašeho lékárníka. Zvláštní jednatel může vás jím zásobiti. Pište Dr. Peter Fahrney, 112-114 již. Hoynes av. Chicago, Ill.

**STORZ
BLUE
RIBBON**

**Lepší pivo nemůže
býti vyrobeno.**

Storzův process vaření jest dokonalostí dlouholetých studií a opravdové zkušenosti v Německu a ve Spoj. Státech sládkem, kterýž je mistrem ve svém povolání. Blue Ribbon je zdravé, osvěžující a posilující. Chtete-li si objednat bednu, vyvolejte telefon 1260.

**STORZ BREWING CO.
OMAHA**

**STORZ
BLUE
RIBBON**

Něco, co povzbudí vaši energii a dodá vám nového života za parného dne, jest sklenka čistého a lahodného

"Metzova" piva.

Jest uznáváno všemi milovnými dobrého piva za nejlepší v trhu. Pijte "METZOVO" k vůli svému zdraví.

Telefon 119.

METZ BROS. BREWING CO. vaří a lahvuji jen
výborné pivo.

Pro stůl.

Ti, kdož dovedou oceniti výborný stolní nápoj, oblíbí si zajisté naše "GOLD TOP" lahvové pivo. Jest lehké, perlicí se a řízné a jako jest zdravé, jest i chutné. Vyrobeno jest z nejlepšího chmele, vybraného ječmene a čisté vody — není v něm ani jediné přísady, jež by byla škodlivá neb nezdravá. Není to laciné pivo v nižádém smyslu, ale jest to jedno z nejlepších, a ti, kteříž je jednou okusili, stali se řádnými našimi zákazníky.

Dodává se v bednách a sice v lahvičkách kvartových neb pintových. Objednejte si u svého obchodníka aneb telefonem. — Tel. Omaha 1542; So. Omaha 8

JETTER BREWING CO., vaří a lahvuji výborné pivo

SOUTH OMAHA, NEB.

Kdykoliv potřebujete kočár k pohybu aneb k vyjížďce, objednejte si jej v největší půjčovně koní a povozů

Palace Stables.

C. H. CREIGHTON, maj.,
roh 17. a Davenport ul.

Kočáry jsou vyhřívány a proto možno v nich podniknouti i delší vyjížďky. Povozy možno si objednat i telefonicky. TEL. 257. 28

Riley Brothers Co.
VELKOOBCHODNÍCI
Likéry a doutníky
Old Military Rye --- Diamond R Rye
N. B. Archer Bourbon.
1118 Farnam St. OMAHA.